



Les mobilitzacions populars, factor importantíssim en el procés de normalització.

hibit últimament és aquell que aprofita la manca de consciència del poble als Països Catalans per a fer creure als eivissencs que l'eivissenc no és català sinó quelcom diferent. Això no es produeix només en l'ordre lingüístic, sinó també en l'històric i el polític-social. El nostre cas i el valencià s'assemblen bastant. Escrivia en Joan Fuster fa dos anys: "Les classes dominants al País Valencià i a les Illes, que, per motivacions diguem-ne "estructurals" han segregat unes "ideologies" sovint antagòniques a la de la burgesia del Principat, han atiat i atien un "patriotisme local" que pràcticament troba la seva justificació única en la presumpta amenaça de l'"imperialisme català"¹⁰. Cal defugir, doncs, el localisme i el folklorisme enfocat en aquest sentit: aquests factors no faran perillar l'annexionisme castellanista.

Un altre fet que hem de qüestionar és l'oficialitat del castellà a les nostres terres. Ja sabem que el text legal diu que aquest idioma és "el oficial del Estado" i que "todos los españoles tienen el deber de conocerlo y el derecho de usarlo". Evidentment, no sempre la lletra legal i el que nosaltres considerem just acaba de lligar. No hi ha dubte que l'oficialitat del castellà a tots els territoris de l'Estat tendeix bàsicament a crear a la població un mecanisme mental d'alienació afavoreixi —tot i l'aparent "protecció" estatal a les llengües de les "comunidades autónomas"— l'accentuació d'una situació diglòssica avui dia ja prou marcada.

Donat que el futur camí cap a la normalització o cap a la desaparició de la nostra llengua depèn dels esdeveniments polítics que han de venir, cal que estem previnguts en aquest sentit. Sobretot, és ben palesa la necessitat que les classes populars assumen la reivindicació de la llengua. Així, doncs, són aquells grups dedicats a articular el moviment popular els qui s'han de fer càrrec d'aquest punt. Segons hem pogut

observar des de la mort de Franco, la llarguesa de mires dels partits de l'oposició no és gaire gran. Pareix que no s'han adonat que la llengua pot constituir un element de pes dins les estratègies polítiques avançades, partidàries —almanco cal que ho suposem— de la recuperació cultural dels Països Catalans. Avui dia sobren les timideses i les indecisions en el camp de la reivindicació lingüística. S'argumenta ben sovint que una política catalanitzadora a ultrança suposa una manca de respecte envers els immigrants i una pèrdua de personalitat pròpia de les terres catalanes repatànies a reconèixer llur identitat nacional. Pel que fa a la qüestió del "respecte", pens que no ajudar els nouvinguts a poder fer una vida normal —en tots els aspectes, inclò el lingüístic— com a habitants dels Països Catalans n'és la veritable manca. El segon punt tampoc no dona lloc a gaires dubtes. Pensem si no en els eivissencs que rebutgen de ple en ple llur catalanitat. O bé estan amarats d'una ideologia obertament espanyolista, o pateixen de localitis aguda, ponderable a un affluent que al final desemboca en la nostra disgregació i —qui ho dubta?— en castellanisme cultural.

Obviament, per acabar, molts convençuts lluitadors per la nostra cultura veuran amb escepticisme l'esforç per aconseguir que totes les capes populars reivindicuin la total normalització de la nostra llengua. Que pensin, però, que si això no s'aconsegueix no hi ha recuperació possible. Àdhuc la gent més alienada podria comprendre la situació si li fos explicada prou clarament. Avui dia la manipulació ideològica antieivissenca a què som sotmesos ens fa veure més clar que mai "que totes les llibertats són solidàries". I encara hi ha "avançats" que diuen "drets individuals sí, però drets nacionals... alto el carro!" (!!), o més dur encara: "reconeixem tots els drets culturals i el de llibertat d'expressió, mentre es respectin els dels espanyols castellanoparlants"... a terres catalanes!

El núvol

per Jean Serra

(d'un diari personal,
Eivissa, 1976-1977)

10-XII-76

Per la finestra escolt el cant dels ocells. És un cant breu, intermitent. Ara he vist un teulat que volava des de l'ametller fins a un pi, no gaire lluny. Cap a l'aeroport, a tres o quatre quilòmetres, s'eleva una fumassa espessa. Al fons, es destaquen els puigs que van des de la torre de sa Sal Rossa fins a la platja d'es Codolar.

...-XII-76

A vegades pareix que els anys no han passat. Em veig recollint espàrrecs pels marges i per les parets, o que m'estic, a l'ombra d'un pi, espiaient-me en jocs infantils. Sols és una falsa visió de la memòria: els indrets són i no són els mateixos: quatre ametllers que fa deu anys donaven abundants ametlles i que per Nadal començaven a treure flors, ara són morts: d'un cinquè ametller, només en resta la soca caiguda sense vida, podrint-se.

1-001-77

He donat una passejada fins a "la Soledat". El dia és clar i càlid. Fa vent, un vent lleuger, amb algunes bufades fortes de tant en tant. Al cel, d'un blau clavat, no hi ha núvols. La mirada pot arribar molt lluny. Els ocells volen i canten joiosos. A la nit ha fet humitat i m'ha fet mal l'estómac.

9-011-77

Després de dinar sortirem a passejar: ens acostàrem al baluart de Santa Llúcia. Feia un dia clar i la mar era tranquil·la: semblava un llençol estès, però transparent. Des de sobre les penyes veïem els diferents colors de l'aigua. Vora "s'illa Negra", damunt l'aigua s'estaven les gavines. Els seus crics són misteriosos, allunyats de la terra.

23-011-77

Quan vaig a veure M. Villangómez, com ara avui, encara em sent una mica cohibit. Sempre em rep amablement i es mostra obert i conversador. Aquesta tarda me n'he pogut adonar, de la riquesa humana del seu món. El diàleg ha anat creixent, matisant-se, fent-se cada cop més profund dins l'ànima i en el temps. He quedat commogut quan, sense deixar de parlar-me, la mirada se li girava cap endins, i els ulls se li omplien de llàgrimes: fins on arribava aquest esguard interior? "És horrorosa la guerra...", em deia.

8-01V-77

Un dia, sense saber que la tasca és difícil i feixuga, agafam el bolígraf i començam a escriure paraules sobre un paper. Ens col·locam davant del full blanc, ingènuament, com un nou nat. Al principi, desconeixem les exigències de la lluita ençetada entre l'espai del paper i el nostre esperit. El paper sempre espera, exigent.

23-0VI-77

Les gavines solcaven l'aire per damunt i per davall de nosaltres, ja que la nostra posició sobre les penyes ens col·locava entre la mar i el cel. Hi ha dos vols que m'encisen: el de la gavina i el de l'orenella. Aquestes dues aus em mereixen un especial amor. L'orenella em recorda la meua infància d'Alger: la gavina és l'enigma de la mar que em fa somiar.

JEAN SERRA

10 FUSTER, Joan: "Països Catalans: entre el problema i el programa". Rev. "Nous Horitzonts". Octubre-novembre de 1978.